

Sygn. akt II C 625/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., 9 lipca 2013 roku

Sąd Rejonowy dla W. M. w W. II W. C.

W składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Krystyna Dąbrowska

Protokolant: Magdalena Terczyńska

Po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 czerwca 2013 roku w W.

sprawy z powództwa J. P.

przeciwko Skarbowi Państwa – Komendantowi Stołecznemu Policji

o zadośćuczynienie

I.Oddala powództwo,

II.Zasądza od J. P. na rzecz Skarbu Państwa – Komendanta Stołecznego Policji kwotę 2.400,- zł. (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego,

III.Zasądza od Skarbu Państwa – Kasy S. R.dla W. M. na rzecz adwokata K. S. kwotę 2.928,- zł. (dwa tysiące dziewięćset dwadzieścia osiem złotych) brutto tytułem pomocy prawnej udzielonej z urzędu na rzecz J. P..

Sygn. akt II C 625/11

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 09 lipca 2013 roku

W pozwie z dnia 11 lipca 2011 roku (data prezentaty), powódka J. P. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego Miasta S. W. Zarządu (...) z siedzibą w W. kwoty 50.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia. Ponadto powódka wniosła o zwolnienie od kosztów sądowych. W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że na ul. (...) w tramwaju nr (...) wsiadło dwóch kontrolerów, którzy stwierdzili, że karta miejska powódki jest nieważna. W wyniku czego kazali powódce opuścić tramwaj oraz zadzwonili po funkcjonariuszy Policji gdyż stwierdzili, że powódka się awanturuje. Następnie kontrolerzy zwrócili powódce kartę miejską więc powódka wsiadła do tramwaju żeby wrócić do domu lecz funkcjonariusze Policji chcieli jej to uniemożliwić. Po tym jak powódka jednak wsiadła do tramwaju i po sprawdzeniu okazało się, że posiada ważną kartę miejską Funkcjonariusze Policji rzucili się na nią i siłą próbowali wyprowadzić ją z tramwaju. Gdy wyrzucili powódkę z tramwaju to podeszły do niej dwie kobiety, które nie przedstawiły żadnej legitymacji służbowej i zaczęły przeszukiwać jej plecak. Po tym jak znalazły informacje o adresie zamieszkania powódki zwróciły jej plecak. W wyniku szamotaniny z funkcjonariuszami Policji powódka złamała prawy łokieć oraz doznała urazu prawego barku i głębokiego stresu.

(pozew – k. 2-3)

W odpowiedzi na pozew złożonej w dniu 25 listopada 2011 roku (data prezentaty) pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm

przepisanych. W uzasadnieniu pozwany wskazywał, że nie posiada legitymacji biernej do występowania w niniejszej sprawie. Ponieważ powódka twierdziła, że obrażenia, które doznała są wynikiem działań przybyłych na miejsce zdarzenia funkcjonariuszy Policji. Pozwany podnosił, że funkcjonariusze Policji nie są jego pracownikami. Oraz wskazał, że zastrzeżenia dotyczące pracy Policji zostały zbadane w postępowaniu skargowym przeprowadzonym w Wydziale Kontroli Komendy Stołecznej Policji. Postępowanie to wykazało, że czynności służbowe funkcjonariuszy Policji zostały przeprowadzone prawidłowo natomiast użycie siły było spowodowane niezastosowaniem się przez powódkę do poleceń funkcjonariuszy Policji.

(odpowiedź na pozew – k.15-16)

W piśmie procesowym z dnia 22 lutego 2012 roku powódka reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika ustanowionego z urzędu wniosła o wezwanie Skarbu Państwa reprezentowanego przez Komendanta Stołecznej Policji do wzięcia udziału w niniejszej sprawie w charakterze pozwanego oraz dokonała zmiany powództwa w ten sposób, że wniosła o zasądzenie od Skarbu Państwa reprezentowanego przez Komendanta Stołecznej Policji na jej rzecz kwoty 25.893,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Komendanta Stołecznej Policji wezwania do wzięcia udziału w sprawie w charakterze pozwanego do dnia zapłaty. W uzasadnieniu pełnomocnik powódki wskazał, że wnosi o dokonanie przekształcenia podmiotowego po stronie pozwanej ponieważ Miasto S. W. nie posiada legitymacji biernej w niniejszej sprawie. Ponadto pełnomocnik powódki wskazał, że w ramach dochodzonej kwoty mieści się żądanie odszkodowania w wysokości 893,00 zł tytułem kosztów leczenia poniesionych przez powódkę oraz zadośćuczynienia w wysokości 25.000,00 zł.

(pismo procesowe powódki z dnia 22 lutego 2012 roku – k. 43-45)

Postanowieniem z dnia 24 lutego 2012 roku tut. Sąd wezwał do udziału w sprawie Skarb Państwa-Komendanta Stołecznej Policji i zwolnił z udziału w sprawie w charakterze pozwanego Miasto S. W.- Zarząd (...).

(postanowienie z dnia 24 lutego 2012 roku – k. 59)

Pismem procesowym z dnia 06 kwietnia 2012 roku pełnomocnik pozwanego Skarbu Państwa-Komendanta Stołecznej Policji wniosł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu oraz poddał pod rozagę Sądu możliwość zawieszenia postępowania w niniejszej sprawie ze względu na toczące się w Prokuraturze Rejonowej W. M. postępowanie przygotowawcze w sprawie ewentualnego przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy Policji podczas interwencji z dnia 26 maja 2013 roku.

(pismo procesowe pozwanego z dnia 06 kwietnia 2012 roku – k. 74)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

W dniu 26 maja 2010 roku funkcjonariusze z I O. I Referatu W.-Patrolowego Wydziału Prewencji Komendy Rejonowej Policji W. I: sierżant M. D., sierżant Ł. M., sierżant M. K., posterunkowy M. M. przeprowadzali w dniu 26 maja 2010 roku przy Placu (...) w W. czynności służbowe wobec powódki w związku z interwencją zleconą dotyczącą udzielenia pomocy kontrolerom Zarządu (...).

(pismo Komendanta Rejonowego Policji W. I – k. 19, sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego z dnia 06 grudnia 2010 roku – k. 116-126, akta główne prokuratora 1 Ds. 797/10/AT= 1 Ds. 988/10/IV)

W dniu 13 września 2010 roku powódka zgłosiła się do Szpitalu MSWiA w W. i otrzymała skierowanie do poradni specjalistycznej.

(karta ambulatoryjna i skierowanie do poradni specjalistycznej – k. 53)

Pismem z dnia 10 grudnia 2010 roku Wydział Kontroli Komendy Stołecznej Policji po rozpatrzeniu skargi wniesionej przez powódkę w dniu 27 maja 2010 roku i 16 sierpnia 2010 roku wskazał, że użycie środków przymusu wobec powódki

było spowodowane niezastosowaniem się przez nią do poleceń funkcjonariuszy Policji oraz oddaleniem się z miejsca interwencji podczas jej trwania. A także, że czynności służbowe przeprowadzone przez funkcjonariuszy Policji były prawidłowe i zgodne z obowiązującymi przepisami.

(pismo z Wydziału Kontroli Komendy Stołecznej Policji z dnia 10 grudnia 2010 roku – k. 20)

Postanowieniem wydanym przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej W. M. z dnia 12 stycznia 2011 roku w sprawie o sygn. akt 1 Ds. 988/10/IV wszczęto śledztwo w sprawie przekroczenia uprawnień w dniu 26 maja 2010 roku w W. przez funkcjonariuszy Policji z Komendy Rejonowej Policji W. I dokonujących interwencji wobec powódki w wyniku czego odniosła ona obrażenia.

(postanowienie o wszczęciu śledztwa z dnia 12 stycznia 2011 roku – k. 45 akta główne prokuratora 1 Ds. 797/10/AT = 1 Ds. 988/10/IV)

W dniu 12 kwietnia 2011 roku Prokurator Prokuratury Rejonowej W. M. wydał postanowienie o umorzeniu śledztwa w sprawie 1 Ds. 988/10/IV. Wobec braku znamion czynu zabronionego.

(postanowienie o umorzeniu śledztwa z dnia 12 kwietnia 2011 roku- k. 169-172 akta główne prokuratora 1 Ds. 797/10/AT = 1 Ds. 988/10/IV)

W wyniku zdarzenia z dnia 26 maja 2010 roku powódka doznała obrażeń ciała w postaci urazu prawego pośladka, prawego łokcia i pleców. Wyżej wymienione obrażenia spowodowały rozstrój zdrowia na okres poniżej siedmiu dni. Obrażenia te mogły powstać w zdarzeniu z dnia 26 maja 2010 roku.

(opinia sądowno-lekarska biegłego A. Z. w sprawie 1 Ds. 988/10/IV – k. 95-97)

Powódka doznała średnio ciężkiego uszkodzenia aparatu mięśniowo-więzadłowego barku prawego. W wyniku leczenia powódki oraz rehabilitacji nie udało się uzyskać zadowalającego wyniku terapeutycznego. Uszczerbek na zdrowiu, którego doznała powódka wynosi 15 % inwalidztwa nabytego w wyniku odniesionych urazów. Uszczerbek na zdrowiu ma związek przyczynowo-skutkowy z wydarzeniami z dnia 26 maja 2010 roku.

(opinia specjalistyczna – chirurgiczna o stanie zdrowia sporządzona przez biegłego sądowego dr Wiesława J. C. – k. 181-182)

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o przywołane wyżej dokumenty i kserokopie dokumentów dołączone do akt niniejszej sprawy. Sąd uznał, iż wyżej wymienione dokumenty nie budziły wątpliwości w zakresie ich treści i pochodzenia od poszczególnych osób oraz zostały sporządzone w sposób rzetelny. Ponadto stan faktyczny Sąd ustalił również w oparciu o złożoną do akt sprawy opinię pisemną biegłego sądowego z zakresu chirurgii ogólnej Wiesława J. C.. Opinia biegłego miała na celu ustalenie rodzaju uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia powódki spowodowanego wydarzeniami z dnia 26 maja 2010 roku oraz związku przyczynowego między tym wydarzeniem a uszkodzeniem ciała i rozstrojem zdrowia powódki. Jednakże pisemna opinia biegłego w części dotyczącej wskazania czy występuje związek przyczynowo skutkowy pomiędzy zdarzeniem z dnia 26 maja 2010 roku a obrażeniami doznanymi przez powódkę była bardzo lakoniczna gdyż biegły jedynie stwierdził, że występuje związek, w żaden sposób nie uzasadniając tej tezy.

Świadkowie W. K. i A. L. wykonujący zawód kontrolerów biletów (k. 152-154), zeznali, że powódka zażyczyła aby wezwać policję. Policjanci prosili powódkę aby opuściła tramwaj, powódka nie zareagowała na te polecenia i nadal trzymała się poręczy. Wtedy policjanci ujęli ją za ręce i wyprowadzili z tramwaju w sposób kulturalny. Ich zeznania potwierdzili świadkowie będący funkcjonariuszami Policji Ł. M. i M. D. (k. 165-166), którzy dokonywali interwencji zeznali, że powódka była wzburzona i zdenerwowana, stawiała opór nie miała przy sobie dokumentów. Policjanci byli zmuszeni wyprowadzić ją z tramwaju. Powódka nie chciała pomocy medycznej. Wskutek tego, że powódka nie okazała dokumentów zostały wezwane policjantki w celu dokonania rewizji osobistej. Funkcjonariuszki policji M. M. i M. K. (k. 174-175) zeznały, że powódka była agresywna i stawiała opór ze względu na to interwencja była utrudniona. Powódka nie wykonywała poleceń i chciała oddalić się z miejsca zdarzenia. Powódka powiedziała, że nie ma przy sobie

dokumentów dlatego policjantki pouczyły ją o tym, że dokonają kontroli osobistej i kontroli bagażu. Odnosząc się do zeznań świadków należy zauważyć, że powódka stawiała opór i utrudniała dokonanie interwencji powinna więc liczyć się ze skutkami takiego zachowania funkcjonariuszy Policji czyli z użyciem środków przymusu bezpośredniego oraz dokonaniem rewizji jej bagażu. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków gdyż były spójne, rzeczowe oraz korespondowały z dokumentami zgromadzonymi w niniejszej sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Stosownie do przepisu art. 445 § 1 w zw. z art. 444 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia lub całkowitej bądź częściowej utraty zdolności do pracy zarobkowej albo zwiększenia się potrzeb lub zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość, sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Należy wskazać, że dla ustalenia, że doznana krzywda jest następstwem zdarzeń, o których stanowi art. 445 k.c., i przypisania podmiotowi odpowiedzialności, istotne jest także zastosowanie oznaczonej w art. 361 § 1 k.c. koncepcji związku przyczynowego. Dotyczy to zarówno odpowiedzialności za szkodę majątkową, jak i niemajątkową. Krzywda powinna być normalnym następstwem czynu sprawcy. Przy dokonywaniu oceny normalności nie jest konieczne ustalenie, że każdorazowemu zaistnieniu danej przyczyny towarzyszy krzywda (por. wyrok SN z 28 lutego 2006 r., III CSK 135/05, LEX nr 201033). Nie jest też konieczne stwierdzenie, że jest to skutek typowy, zazwyczaj występujący. Wystarczy stwierdzenie, że zwiększa się prawdopodobieństwo jego wystąpienia. Krzywda, której naprawienia może domagać się podmiot na podstawie art. 445 k.c., stanowi niemajątkowy skutek naruszenia dóbr osobistych, wywołany uszkodzeniem ciała, rozstrojem zdrowia, pozbawieniem wolności lub skłonieniem za pomocą podstępów, gwałtu lub nadużycia stosunku zależności do poddania się czynowi nierządному. Uszczerbki te mogą polegać na fizycznych dolegliwościach i psychicznych cierpieniach bezpośrednio związanych ze stanem zdrowia, ale też z jego dalszymi następstwami” (por. A. Olejniczak, „Komentarz do art. 445 k.c.”, Lex 2010). Przesłanką wymaganą do przyjęcia odpowiedzialności deliktowej poza wystąpieniem zdarzenia jest zaistnienie szkody powstałej w jej wyniku. Przez szkodę rozumie się nie tylko szkodę majątkową, ale także i szkodę niematerialną. Kolejną przesłanką konieczną dla przyjęcia odpowiedzialności deliktowej jest także występowanie związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniem, a szkodą. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że związek przyczynowy jest kategorią obiektywną i należy go pojmować jako obiektywne powiązanie ze sobą zjawiska nazwanego "przyczyną" ze zjawiskiem określonym jako "skutek". Ustawodawca wprowadzając w art. 361 § 1 k.c. dla potrzeb odpowiedzialności cywilnej ograniczenie odpowiedzialności tylko za normalne (typowe, występujące zazwyczaj) następstwa działania lub zaniechania, z których szkoda wynikła, nie wprowadza pojęcia związku przyczynowego w rozumieniu prawnym, odmiennego od istniejącego w rzeczywistości. Ogranicza tylko odpowiedzialność do wskazanych w przepisie normalnych (adekwatnych) następstw. Istnienie związku przyczynowego jako zjawiska obiektywnego jest determinowane określonymi okolicznościami faktycznymi konkretnej sprawy i dlatego istnienie związku przyczynowego bada się w okolicznościach faktycznych określonej sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2011 r. wydany w sprawie I CSK 475/10). W ocenie Sądu w niniejszej sprawie powódka nie wykazała związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniem z dnia 26 maja 2010 roku a negatywnymi skutkami zdrowotnymi i finansowymi powódki. Należy zważyć, iż zgodnie z zasadami obowiązującymi w procedurze cywilnej ciężar gromadzenia materiału procesowego spoczywa na stronach (art. 232, art. 3 k.p.c., art. 6 k.c.). Art. 6 k.c. określa reguły dowodzenia, to jest przedmiot dowodu oraz osobę, na której spoczywa ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Przy czym Sąd nie ma obowiązku dążenia do wszechstronnego zbadania wszystkich okoliczności sprawy. Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1996 r., sygn. akt I CKU 45/96, OSNC 1997, nr 6-7 poz. 76). Ponadto należy zauważyć stosownie do art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 06 kwietnia 1990 roku o Policji (Dz. U. z 2011 r. nr 287 poz. 1687 j. t.), że funkcjonariusze Policji mają prawo legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości. Natomiast art. 16 ust. 1 pkt 1 wyżej powołanej ustawy stanowi, że w razie niepodporządkowania się wydanym na podstawie prawa poleceniom organów Policji lub jej funkcjonariuszy, policjanci mogą stosować następujące środki przymusu bezpośredniego: fizyczne, techniczne i chemiczne środki służące do obezwładniania bądź konwojowania osób oraz do zatrzymania

pojazdów. Wynika z tego, że funkcjonariusze Policji mieli prawo do zastosowania środków przymusu w stosunku do powódki gdyż zgodnie z zeznaniami świadków stawiła ona opór i nie chciała wykonywać ich poleceń. A także nie okazała dowodu osobistego ani żadnego innego dokumentu potwierdzającego jej tożsamość dlatego funkcjonariuszki policji dokonały rewizji osobistej powódki i jej bagażu. W związku z powyższym w punkcie 1 wyroku Sąd oddalił powództwo. O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. pozwany wygrał sprawę w całości, stąd powódka winna na jego rzecz zapłacić koszty sądowe, które sprowadzają się do kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 2400 zł, ustalonych w oparciu o § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U nr 163, poz. 1349 późn. zm.).

W związku z tym, że powódka była zwolniona w całości od ponoszenia kosztów sądowych oraz miała ustanowionego pełnomocnika z urzędu, Sąd nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa-Kasy Sądu Rejonowego dla W. M. pełnomocnikowi z urzędu powódki należne mu wynagrodzenie wraz z podatkiem vat, nie obciążając jednocześnie powódki kosztami nieopłaconej opłaty od pozwu, o czym orzeczono w pkt 3 sentencji wyroku.

Z podanych wyżej względów, Sąd orzekł jak w uzasadnionym wyroku.